

UNIVERSITETET I BERGEN

ESTETISK UTVALG

ÅRSRAPPORT

2015

Mandat, sammensetning og midler

Estetisk utvalg ved Universitetet i Bergen har vært i virksomhet siden august 2010 og fikk sitt mandat av Universitetsstyret 8. april 2010 (jfr. Sak nr. 20 10/3907). Mandatet omfatter følgende hovedelementer:

Kunstnerisk utsmykning av Universitetet i Bergen, både innvendig og utvendig.

Sikkerhet og vedlikehold av kunst og utsmykninger.

Rådgivende funksjon og tilsyn med at universitetets lokaler og utearealer fremstår på en representativ og ryddig måte.

Informasjon og formidling av kunst og hageanlegg i Universitetets eie.

Kunstsamlingen til UiB består av rundt 550 gjenstander, som i hovedsak smykker ut fellesarealer, både innendørs og i uterom. Bare gjenstander som holder høy estetisk kvalitet kvalifiserer til å bli en del av samlingen.

De verk og utsmykninger som inngår i samlingen har krav på kunstfaglig forvaltning. Dette innebærer at UiB forplikter seg til:

- å registrere verkene/gjenstandene
- å sørge for at de stilles ut på en tilfredsstillende måte
- å sørge for vedlikehold
- å sørge for evt. konservering/restaurering
- å være behjelpelig ved forespørsler om utlån
- å sørge for lagring ved flytting o.l.
- å betale BONO-avgift ved publisering
- å betale kunstavgift ved nyanskaffelser

Utvalget i inneværende år har bestått av:

Siri Meyer, professor i kunsthistorie, LLE, utvalgets leder
Anne-Britt Nævdal Lavik, konsulent, Eiendomsavdelingen, utvalgets sekretær
Even Berge, direktør for Eiendomsavdelingen
Lise Gundersen, seniorrådgiver, HR-avdelingen
Per-Harald Salvesen, førsteamanuensis, Universitetsmuseet
Mogens Lock Hansen, spesialrådgiver, oppnevnt av Bergen kommune (våren 2015)
Maia Urstad, kunstner, oppnevnt av Hordaland Kunstsenter
Elisabeth Vaule, rådgiver, oppnevnt av Bergen kommune (høsten 2015)
Øydis Lebiko, studentrepresentant, vara (valgt 1.8 2015 - 31.7 2016)
Britt Kristine Ludvigsen studentrepresentant (valgt 1.8 2015 - 31.7 2016)
Cedrik Lyngroth, studentrepresentant (valgt 1.8 2015 - 31.7 2016)

Utvalgets leder har vært engasjert som kunstfaglig forvalter i 50 % stilling. Som kunstfaglig forvalter rapporterer hun direkte til Eiendomsavdelingen. Denne organiseringen gjør det mulig å knytte utvalgets arbeid tett på arbeidet med oppgradering av bygninger og utemiljøer.

Bevilgningen til Estetisk utvalg i 2015 var på kr. 400.000.

Møter

Utvalget har hatt 2 møter:

- (1) Det ene møtet var en befaring med tanke på å prioritere mellom ulike bygninger som trenger kunstnerisk utsmykning.
Utvalget bestemte seg for å bruke midler på Bjørn Christiansens hus, Christies gate 12, som EIA holder på å rehabilitere.
- (2) Det andre møtet diskuterte prinsippene for sammensetning av utsmykkingskomitéer ved UiB.

Utgangspunktet var omleggingen av KORO's prosedyrer, som Estetisk utvalg har brukt som modell ved egenfinansierte kunstproduksjoner. Til nå har brukerne vært representert i hele beslutningsprosessen under kunstproduksjoner i KORO's regi. Den nye praksisen innebærer at brukerne involveres mindre og at KORO får større myndighet.

Utvalget ser ingen grunn til å endre praksis ved egenfinansierte kunstproduksjoner. Brukerstyrte komiteer skaper større eierskap til en utsmykning. Hva angår kunstproduksjoner i KORO's regi, så innebærer den bebudede endringen at UiB må formulere sine ønsker så tidlig som mulig i prosessen.

Nye utsmykninger

I desember 2015 markerte Det medisinsk-odontologiske fakultet og Estetisk utvalg ferdigstillingen av et nytt kunstverk i foajeen på Armauer Hansens hus. Det er laget av Anngjerd Rustand. Arbeidet har vært koordinert med kjøp av nye møbler i EIA's regi. Utsmykkingskomiteen har bestått av utvalgets leder og kunstnerrepresentant, samt brukerrepresentanter oppnevnt av fakultetsledelsen. Se oppslag:

<http://www.uib.no/mofa/94236/skulpturen-nina-avduka-i-armauer-hansens-hus>

<http://pahoyden.no/2015/12/nina-pa-plass-i-armauer-hansens-hus>

<http://www.uib.no/kunst/94336/ny-kunst-i-armauer-hansens-hus>

Ny aula

Utvalgets leder har vært medlem i EIA's komite for brukerutstyr og brukerrepresentant i KORO's utsmykkingskomité. Oppdraget fra KORO ble gitt til Kari Dyrdal, og både kunstneren og UiB har fått mye positiv oppmerksomhet for tekstilen *Ornament*.

Gatekunst

Studentene ved Det psykologiske fakultet arrangerte våren 2015 en innsamlingsaksjon for UICEF til inntekt for barn i syriske flyktningeleirer. I den anledning laget gatekunstnere med signaturen BART et stort bilde på Bjørn Christiansens hus.

Gatekunsten var godkjent av riksantikvaren på det vilkår at den skulle vaskes vekk etter at aksjonen var over. Mange protesterte da det ble forsvant, noe som resulterte i et eget oppslag i *Bergens Tidende*.

Den kjente gatekunstneren med signaturen ARGUS laget et bilde av byoriginalen Smiley på John Lunds plass like før sommeren i år. I september tagget noen over bildet. Det utløste en storm av protester fra byens befolkning. En av universitetets studenter vasket av taggingen med skurekrem og klut, noe som ble behørig dokumentert i *Bergensavisen*, *Bergens Tidende* og *På Høyden*. Bildet er nå beskyttet av plexiglass.

<http://pahoyden.no/2015/09/student-vaska-smiley>

<http://www.ba.no/bergen-sentrum/nyheter/hvem-har-tagget-over-smiley/s/5-8-158772>

<http://www.ba.no/nyheter/bergen-sentrum/med-skurekrem-og-klut-reddet-han-smiley/s/5-8-159477>

Kunstfaglig forvaltning

Kunst i offentlige rom (KORO) er en statlig etat under Kulturdepartementet. Den ble opprettet i 1976 og het da Utsmykkingsfondet for offentlige bygg. Etatens formål er å bidra til å skape kunst i det offentlige rom, det vil si statlige, kommunale og fylkeskommunale bygg og uterom. KORO har et overordnet forvaltningsansvar for denne kunsten. Det daglige, praktiske og økonomiske ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold, ligger hos de ulike mottakerinstansene hvor kunsten befinner seg.

Høsten 2015 ba KORO om en tilbakemelding på 163 kunstverk fordelt på 17 prosjekter som er gitt til UiB i årenes løp. Alle verk skulle fotograferes og følgende spørsmål besvares: (a) Hvilken tilstand befinner verket seg i? (b) Hvor er kunstverket plassert? (c) Er det skiltet? Under registreringen kom det for en dag at 17 kunstverk er tapt og fire kunstverk så nedslitte at de bør destrueres. Det ble også avdekket noen mangler. Et par glass var knust, en lydinstallasjon var defekt og en lysskulptur manglet lys. Skiltingen var til dels mangelfull.

Arbeidet med tilbakemelding til KORO ble vanskeliggjort ved at flere kunstverk har vært flyttet uten at noen har meldt fra om dette, hverken til KORO eller til noen sentral instans ved UiB.

Restaurering

UiB har to større veggdekorasjoner malt på mur som trenger restaurering:

- (a) 11 veggfelt med Bergensmotiver malt av Nils Krantz (1886-1954) i 1926 i trappehallen på Nygård skole (tidligere eid av Bergen kommune, nå UiB).
- (b) 4 veggfelt med mytologiske motiver knyttet til sunnhet og god helse malt av Olav Ansgar Larssen (1897-1967) i 1956 i Bjørn Christiansens hus (tidligere Bergen Trygdekasse).

Hærverk

Karina Herteigs maleri fra 1986, som har hengt i trappehuset i HF-bygget, ble høsten 2015 utsatt for hærverk. På grunn av skadene måtte bildet destrueres.

Formidling

Estetisk utvalg formidler kunst, uteområder og bygninger på www.uib.no/kunst

Utvalgets leder er redaktør, og fotograf Alf E. Andresen ved LLE fotograferer. Per Harald Salvesen var i 2015 redaktør av boken: *Muséhagen i Bergen*. Her forteller Salvesen, Per M. Jørgensen og Dagfinn Moe Muséhagens historie fra 1831 til i dag.